

مجموعه قوانین آموزشی دانشگاه صنعتی شیراز

(دوره‌های کارشناسی پیوسته و ناپیوسته)

ویرایش شهریور ماه ۹۷

سورة التين

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....
۲	تعاریف.....
	فصل اول.....
۷	شرایط ورود و نام‌نویسی.....
	فصل دوم.....
۹	نظام آموزشی.....
	فصل سوم.....
۱۲	واحدهای درسی و طول مدت تحصیل.....
	فصل چهارم.....
۱۷	حضور و غیاب.....
	فصل پنجم.....
۱۹	ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو.....
	فصل ششم.....
۲۲	مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل.....
	فصل هفتم.....
۲۵	میهمانی.....
	فصل هشتم.....
۳۱	انتقال.....
	فصل نهم.....
۳۴	تغییر رشته.....
	فصل دهم.....
۳۷	پذیرش واحدهای درسی.....
	فصل یازدهم.....
۳۹	فراغت از تحصیل.....
۴۱	مراجع.....

مقدمه

"بهبود مستمر" یکی از ارکان اصلی بقای هر سامانه‌ی هدفمند است. به منظور رفع مشکلات و تسهیل فرآیندهای موجود، شورای آموزشی دانشگاه اقدام به ویرایش "مجموعه قوانین آموزشی" نموده است. هدف این مجموعه افزایش آگاهی اساتید، کارکنان و دانشجویان محترم از قوانین موجود و به‌روزرسانی آنهاست. مجموعه تدوین شده شامل آیین‌نامه‌های آموزشی، میهمانی و انتقال طبق آیین‌نامه اجرایی وزارت علوم و مصوبات شورای آموزشی دانشگاه است که با ستاره متمایز شده‌اند. تمامی قوانین و مصوبات به تفکیک موضوع دسته‌بندی و به منظور سهولت در استناد به هر بخش، قوانین به صورت ماده و تبصره بیان شده است. امید است این مجموعه بتواند گامی هر چند کوچک در پیشبرد دانشگاه به سمت قانون‌مداری بردارد.

اداره کل آموزش

شهریور ۱۳۹۷

تعاریف

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است، که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی‌ربط بوده و مجری هر یک از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.

آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه‌هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند.

دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

حضور: منظور شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه شرکت می‌کند.

غیر حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیت‌های آموزشی الزامی نیست.

نیمه حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می‌شود.

راهنمای آموزشی: عضو هیأت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش‌آموختگی باشد.

برنامه درسی: منظور مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.

واحد درسی: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و

کارآموزی ۱۲۰ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.

درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

دروس همنیازی*: اگر درسی در برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی همنیاز درس دیگری باشد، مفهوم آن این است که اگر در یک نیمسال تحصیلی، به عنوان مثال درس (الف) همنیاز درس (ب) باشد، برای اخذ درس (ب) یا باید دانشجو همزمان درس (الف) را نیز اخذ نموده و یا درس (الف) را در نیمسال‌های گذشته گذرانده باشد. مطابق این قانون قبولی دانشجو در هر یک از دروس (الف) یا (ب) در آن نیمسال پذیرفته می‌شود و دانشجو موظف است تنها آن درسی را که مردود شده در نیمسال‌های آتی اخذ نماید.

دروس همنیازی مشروط*: اگر درسی در برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی پیشنیاز درس دیگری باشد، به تشخیص استاد راهنما و با تأیید شورای گروه آموزشی می‌تواند به صورت همنیازی مشروط درآید. مفهوم آن این است که اگر در یک نیمسال تحصیلی، به عنوان مثال درس (الف) همنیاز مشروط درس (ب) شود، مطابق این قانون قبولی دانشجو در درس (ب) مشروط به گذراندن درس (الف) در آن نیمسال می‌باشد و در صورت مردود شدن درس (الف)، درس (ب) حذف آیین‌نامه آموزشی خواهد شد و دانشجو موظف است دروس (الف) و (ب) را مجدد اخذ نماید. در صورتی که درس (ب) همنیاز درس دیگری مثلاً (ج) باشد، دانشجو می‌تواند درس (ج) را نیز در آن نیمسال اخذ نموده و با درس (ج) مانند قانون همنیازی برخورد خواهد شد.

رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه‌های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه‌های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد.

گرایش تحصیلی: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

دوره کاردانی پیوسته: دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش - آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می‌شود.

دوره کاردانی ناپیوسته: دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش - آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می‌شود.

دوره کارشناسی پیوسته: دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته: دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی ناپیوسته منتهی می‌گردد.

گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می‌شود.

شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه است که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می‌شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه‌ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می‌نماید. شورای آموزشی می‌تواند اختیارات مشخص شده در این آیین‌نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

سال تحصیلی*: هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و به انتخاب دانشگاه یک دوره تابستانی است.

نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

دوره تابستان: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

میهمان مبنا: مواردی که دانشجو براساس نمره‌ی آزمون و طبق دستورالعمل سازمان سنجش آموزش کشور به مؤسسه دیگری معرفی می‌شود.

میهمان: مواردی که دانشجو برای نیمسال‌های تحصیلی مشخصی به صورت موقت اقدام به تغییر محل تحصیل خود می‌نماید، به عنوان دانشجوی میهمان برای همان نیمسال‌ها در مؤسسه مقصد شناخته می‌شود.

میهمان دائم: دانشجویی که تمام واحدهای باقیمانده تحصیلی را در مقصد به صورت میهمان می‌گذراند و در پایان هر نیمسال تحصیلی ریزنمرات وی به مؤسسه مبدأ ارسال و در صورت تأیید پایان تحصیلات توسط مؤسسه مقصد، مدرک دانشجو توسط مؤسسه مبدأ صادر می‌گردد.

انتقال: انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک مؤسسه به مؤسسه دیگر در همان رشته، همان دوره و همان مقطع تحصیلی است.

* نحوه اجرای آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) مصوب جلسه ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶، شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی (بر اساس نامه شماره ۲/۲۱/۲۵۴۵۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۴) به شرح ذیل می‌باشد:

- جهت دانشجویان ورودی ۱۳۹۳ به بعد: بر اساس آیین‌نامه جدید (شماره ۲/۲۴۴۷۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۴) رفتار گردد.

- جهت دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲: از نیمسال (دوم ۹۴-۹۳) بر اساس آیین‌نامه جدید (شماره ۲/۲۴۴۷۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۴) و قبل از نیمسال فوق بر اساس آیین‌نامه شماره ۱۳۸۷۱۵/ مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۲۲ رفتار گردد.

- جهت دانشجویان ورودی ۱۳۹۰ و ماقبل: در صورتی که خللی در تحصیل آنان ایجاد نگردد، از نیمسال (دوم ۹۴-۹۳) بر اساس آیین‌نامه جدید (شماره ۲/۲۴۴۷۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۴)، در

غير اين صورت بر اساس آيين نامه مصوب جلسه ۳۳۹ شوراي عالي برنامه ريزي ارداد بهشت ماه
۷۶ رفتار گردد.

فصل اول

شرایط ورود و نام‌نویسی

ماده ۱

۱-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۲-۱- احراز توانمندی علمی مطابق مقررات وزارت.

ماده ۲*

پذیرفته‌شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت‌هایی که توسط دانشگاه اعلام می‌شود، برای نام‌نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام‌نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، به منزله‌ی انصراف از تحصیل تلقی می‌شود.

ماده ۳

ثبت‌نام نکردن دانشجوی در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره ۱

تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجویی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۴*

دانشجویان شبانه، به هنگام نام‌نویسی در هر نیمسال تحصیلی، موظف به پرداخت شهریه به دو صورت ثابت و متغیر، طبق مصوبات هیأت امنای دانشگاه هستند.

ماده ۵

دانشجویان غیرایرانی پذیرفته شده آزمون‌های سراسری دوره‌های روزانه (در کلیه رشته‌ها و مقاطع تحصیلی غیرپزشکی) موظف به پرداخت شهریه تحصیلی طبق مصوبات هیأت امنای دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم حداکثر تا ۸۰ درصد شهریه دوره‌های نوبت دوم می‌باشند.

ماده ۶

دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجویان را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷

دانشجوی مشمول آیین‌نامه شماره ۲/۲۴۴۷۵۹ مورخ ۹۳/۱۲/۲۴ می‌تواند در دوره‌های غیرحضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره

تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود

ماده ۸*

تحصیل دانشجویان با رعایت ماده ۷ و تبصره آن در هر زمان، فقط در یک دوره و یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

فصل دوم

نظام آموزشی

ماده ۹

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره

دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حدنصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۱۰

دانشگاه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره

دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۱۱

چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده‌ی گروه آموزشی است.

تبصره ۱

دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

تبصره ۲*

اگر دروس درخواستی دانشجو تا زمان فراغت از تحصیل وی ارائه نگردد، به تأیید شورای گروه آموزشی می‌توان نسبت به عدم رعایت پیشنیاز و همنیاز دروس اقدام نمود.

تبصره ۳*

دانشجویانی که تمایل به اخذ درس اختیاری از سایر دانشکده‌ها یا گروه‌های آموزشی طبق سیلابس دروس را دارند، در صورت موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد مجاز به عدم رعایت پیشنیاز یا همنیاز هستند.

ماده ۱۲*

در موارد ذیل دانشجو می‌تواند نسبت به همنیازی مشروط دروس اقدام نماید.

۱- اگر تعداد واحد دانشجو در ترم مورد نظر به حد نصاب لازم (۱۲ واحد درسی) نرسد، تا رسیدن تعداد واحد به حد نصاب به تشخیص استاد راهنما و با تأیید شورای گروه آموزشی همنیازی مشروط صورت می‌پذیرد.

۲- در شرایط خاص، دانشجو می‌تواند به تشخیص استاد راهنما و با تأیید شورای گروه آموزشی، نسبت به همنیازی مشروط دروس اقدام نماید.

ماده ۱۳*

مطابق قانون همنیازی، دانشجویانی که در یک نیمسال تحصیلی دو درس را اخذ کرده باشند که یکی از آنها همنیاز درس دیگر باشد، مجاز به حذف تکدرس درس همنیاز نیستند. در صورتی که درس همنیاز حذف اضطراری، حذف پزشکی یا حذف شورای آموزشی گردد، دروس وابسته به آن حذف نمی‌شود.

ماده ۱۴*

در صورتی که دانشجویی درسی را دو بار مردود شده و آن درس پیشنهاد دروس دیگری باشد، برای بار سوم می تواند درس پیشنهاد را با دروس دیگر هم نیاز کند. در صورت عدم گذراندن درس پیشنهاد، قبولی دانشجو در هر یک از دروس بلامانع می باشد، و دانشجو موظف است تنها آن درسی را که موفق به گذراندن آن نشده باشد، در نیمسال های آتی اخذ نماید.

تبصره*

در صورتی که دانشجویی درسی را سه بار مردود شده باشد، پیشنهاد آن برای سایر دروس حذف می گردد.

ماده ۱۵*

در خصوص ساعات حل تمرین و نحوه برگزاری کلاس های آن در صورت لزوم، به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره های کارشناسی تا ۲۰ ساعت و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره اضافه شود.

فصل سوم

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده ۱۶

دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱

اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در این صورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۲

چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش‌آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳

در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش‌آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴

دانشجو همزمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵

در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد، در این صورت

این نیمسال به عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی‌تأثیر است. (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد، مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد، ممتاز محسوب نمی‌شود.)

ماده ۱۷*

اخذ دروس کارآموزی فقط در تابستان بر اساس سرفصل دروس هر رشته مجاز است.

تبصره ۱*

در صورت اخذ دروس کارآموزی در تابستان، دانشجو مجاز به انتخاب دروس دیگر به صورت حضوری در ترم تابستان نمی‌باشد، مگر این که محل گذراندن کارآموزی و دروس در یک شهر و با رعایت تعداد واحد مجاز انتخاب گردند.

تبصره ۲*

در صورت موافقت گروه آموزشی مربوطه دانشجو می‌تواند در طول ترم (سال آخر) کارآموزی را با ساعت بیشتری نیز بگذراند.

ماده ۱۸

در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش‌آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۱۶) می‌تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره

چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی- نظری را اخذ، ولی نمره قبولی کسب نکند، اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۹*

به منظور اخذ دروس به صورت معرفی به استاد، رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد.

- ۱- واحدهای اخذ شده در نیمسال قبل دانشجو کمتر از حداقل مجاز واحدها نباشد.
- ۲- هیچ نمره ناتمامی در کارنامه کلی دانشجو موجود نباشد (به جز درس پروژه).
- ۳- نمره دو درس نظری، حداکثر تا ۴۵ روز پس از آخرین روز انتخاب واحد هر نیمسال (شروع کلاس-ها)، به اداره آموزش رسیده باشد. در غیر این صورت نیمسال مذکور جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب خواهد شد.
- ۴- در صورت اخذ دروس معرفی به استاد در ترم تابستان، می‌بایست نمره آن دروس به همراه نمره پروژه حداکثر تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه به اداره آموزش اعلام گردد.

ماده ۲۰*

دانشجویانی که با حد مجاز واحد در ترم آخر فارغ التحصیل می‌شوند، می‌توانند یک درس را که با درس دیگری تداخل داشته باشد، در صورت تأیید استاد درس و مدیر گروه مربوطه به صورت غیرحضوری انتخاب و در پایان نیمسال در امتحان آن درس به همراه دانشجویان دیگر شرکت نمایند.

ماده ۲۱*

آن دسته از پذیرفته‌شدگان آزمون سراسری ورود به دانشگاه، در دوره کارشناسی ناپیوسته در همه‌ی رشته‌های تحصیلی که نمره‌ی خام امتحان آنها، در آزمون ورودی، در یک یا چند درس به تشخیص گروه آموزشی، از حد نصاب معینی کمتر باشد، موظفند حسب نیاز رشته، دروسی را که گروه تعیین می‌کند به عنوان دروس جبرانی علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

ماده ۲۲

تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی، صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می‌باشد، و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره

دانشگاه اختیار دارد برای دانش‌آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است، و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده‌اند، حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده ۲۳

برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه‌نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۲۴*

دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی (طبق تقویم آموزشی)، حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جابه‌جا نماید. مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

ماده ۲۵

مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۲ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۴ سال است.

تبصره ۱

دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲

هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می‌شود.

ماده ۲۶

آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

ماده ۲۷

دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاه‌های دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد، موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیأت امنای دانشگاه می‌باشد.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۲۸

حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره‌های حضوری الزامی است.

تبصره ۱

اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات، یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر، و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می‌شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲

در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی، با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره ۳

دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند، به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

تبصره ۴*

دانشجویانی که در طول نیمسال تحصیلی بیش از ۳/۱۶ جلسات غیبت دارند و اسامی آنان توسط مدرس درس به اداره آموزش دانشگاه اعلام گردیده است، حق حضور در جلسه امتحان پایان ترم آن درس را نخواهند داشت.

تبصره ۵*

دانشجوی غایب مشمول تبصره ۱ باید حداکثر تا یک هفته پس از امتحانات آن نیمسال، علت غیبت موجه خود را با مدارک مستند به اداره آموزش دانشگاه تسلیم نماید.

تبصره ۶*

اگر دانشجو در جلسه امتحان پایان ترم غیبت نماید، تنها در صورتی که غیبت دانشجو به دلیل بستری باشد، با ارائه مستندات پزشکی و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، آن درس حذف (حذف پزشکی) می‌گردد.

تبصره ۷*

دانشجو می‌تواند یک درس نظری را پس از مهلت مقرر با توجه به شرایط ذیل تا یک روز بعد از امتحان آن درس (به شرط عدم حضور در جلسه امتحان)، حذف اضطراری نماید:

۱- تعداد ساعات غیبت دانشجو کمتر از تعداد ساعات مجاز غیبت (۳/۱۶ مجموع ساعات درس) باشد.

۲- تعداد واحدهای باقیمانده کمتر از ۱۲ واحد نگردد. در صورتی که پس از حذف اضطراری تعداد واحدهای دانشجو کمتر از حد نصاب (۱۲ واحد) شود، بایستی به تأیید شورای آموزشی دانشکده برسد.

ماده ۲۹*

غیبت در جلسات دو هفته‌ی اول هر درس به دلیل حذف و اضافه، یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست، و در صورت پیشامد به عنوان (۳ جلسه از ۱۶ جلسه) غیبت مجاز دانشجو محسوب می‌شود.

فصل پنجم

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

ماده ۳۰

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس، و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می‌شود، و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱

برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری، الزامی است.

تبصره ۲

نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه‌نامه ماده ۲۳ انجام می‌شود.

ماده ۳۱*

مدرس هر درس موظف است، گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس به اداره آموزش دانشگاه اعلام نماید.

تبصره ۱*

دانشجویی که نسبت به نمره ارزیابی درس، تقاضای تجدیدنظر داشته باشد، می تواند ظرف مدت سه روز از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدیدنظر خود را اعلام نماید. مدرس هر درس نیز موظف است، پس از رسیدگی به تقاضای اعتراضات دانشجویان نمره قطعی را در مهلت مقرر تایید نماید.

تبصره ۲*

نمره‌ی ناتمام باید حداکثر ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ پایان امتحانات، با رعایت مهلت‌های مذکور در موضوع تبصره ۲ ماده ۳۰ به نمره قطعی تبدیل شود.

تبصره ۳*

نمره درس پس از قطعی شدن، غیرقابل تغییر است.

ماده ۳۲

حداقل نمره‌ی قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱

دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره‌ی قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند، اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲

گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش‌آموختگی می باشد، و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۳

تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۳۳*

دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است.

تبصره*

اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد، به جای آن درس می‌تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب نماید ولی نمره مردودی درس انتخابی اول شامل تبصره ۱ ماده ۳۲ نمی‌شود.

ماده ۳۴

چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی حداکثر می‌تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره

چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته سه نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۵*

دانشگاه می‌تواند موضوع مشروط بودن دانشجو را اطلاع‌رسانی کند با این حال عدم اخطار به وی از طرف دانشگاه، و یا اظهار بی‌اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

فصل ششم

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۳۶

دانشجو می‌تواند با رعایت سنوآت مجاز تحصیل، در دوره‌کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره‌کارشناسی پیوسته، حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱

مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوآت تحصیلی است.

تبصره ۲

مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوآت تحصیلی است.

تبصره ۳

بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوآت مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴

دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، از مجموع مرخصی‌های مذکور در این ماده، و تبصره‌های مندرج در آن، بهره‌مند شود.

تبصره ۵*

دانشجوی متقاضی مرخصی تحصیلی، باید درخواست مرخصی تحصیلی خود را شخصاً و به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام‌نویسی هر نیمسال، به گروه آموزشی تسلیم نماید.

ماده ۳۷

عدم ثبت نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی بدون کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود و دانشجوی منصرف از تحصیل، حق ادامه تحصیل ندارد.

تبصره*

در موارد استثنایی، که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند، باید دلایل مستند خود را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال، و به صورت مکتوب به اداره آموزش دانشگاه ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل دانشجو توسط شورای آموزشی دانشگاه، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی وی محسوب می‌شود (با رعایت ماده ۳۶).

ماده ۳۸

دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است، فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۳۹*

دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره*

تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل موقوف به شرکت و قبولی در آزمون سراسری بر اساس ضوابط مربوط است.

ماده ۴۰*

اداره آموزش موظف است در صورتی که دانشجویی بر اساس آیین‌نامه آموزشی اخراج / منصرف از تحصیل شناخته شود، مراتب را کتباً به دانشجو اعلام نماید.

تبصره ۱*

تاریخ انصراف دانشجویانی که به دلیل عدم مراجعه منصرف از تحصیل شناخته می‌شوند، پایان آخرین نیمسال تحصیلی که دانشجو ثبت نام نموده است، خواهد بود.

تبصره ۲*

تاریخ انصراف دانشجویان مشغول به تحصیلی که شخصاً درخواست انصراف از تحصیل می‌نمایند، همان تاریخ ثبت درخواست اولیه دانشجو (انصراف موقت) خواهد بود. بدیهی است آن نیمسال جزء سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌گردد.

فصل هفتم

میهمانی

ماده ۴۱

میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

ماده ۴۲

در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجو در نزدیکترین محل به شهر مؤسسه مقصد باشد، دانشجو می‌تواند پس از اعلام قبولی از طرف سازمان سنجش آموزش کشور طبق جدول زیر و براساس دستورالعمل اجرایی این ماده که توسط سازمان سنجش تنظیم خواهد شد، میهمان مبنا شود. بر این اساس دانشجویان در صورت داشتن ۹۰٪ نمره آزمون سراسری آخرین فرد پذیرفته شده در همان رشته در مؤسسه مقصد می‌توانند از ابتدای شروع به تحصیل حداکثر برای مدت چهار نیمسال در مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیمسال در مقطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته میهمان مبنا شوند. پس از آن دانشجو در صورت احراز شرایط، انتقال یافته و در صورت عدم احراز شرایط انتقال، می‌تواند از طریق سامانه برای تمدید میهمانی اقدام نماید.

قبولی در آزمون	مؤسسات مهمان مبنا	ملاحظات
روزانه یا نوبت دوم	روزانه یا نوبت دوم	پس از اتمام مدت میهمانی مبنا در صورت احراز شرایط، انتقال یافته و در صورت عدم احراز شرایط انتقال، می‌تواند از طریق سامانه برای تمدید میهمانی اقدام نماید.
غیر انتفاعی	غیر انتفاعی، پردیس‌های خودگردان دانشگاهی	پس از اتمام مدت میهمانی مبنا می‌تواند از طریق سامانه برای تمدید میهمانی اقدام نماید.

پرديس‌هاي خودگردان	پرديس‌هاي خودگردان	ميهماني مبنا به مؤسسات غيرانتفاعي توأم با انتقال مي‌باشد.
دانشگاهي	دانشگاهي، غيرانتفاعي	
نيمه حضوري	نيمه حضوري	
مجازي	مجازي	
دانشگاه فرهنگيان	دانشگاه فرهنگيان	
فني حرفه اي	فني حرفه‌اي و غيرانتفاعي	

تبصره ۱

ثبت تقاضای میهمانی مبنا صرفاً برای پذیرفته شدگان همان سال ورود و همان دوره امکان‌پذیر است.

تبصره ۲

ظرفیت میهمانی مبنا ۵٪ تعداد پذیرش کل دانشجویان ورودی همان سال تحصیلی است.

ماده ۴۳

در صورتی که دانشجو حداقل یک نیمسال تحصیلی را در مؤسسه مبدأ با میانگین کل حداقل ۱۳ گذرانده باشد، می‌تواند تقاضای دو نیمسال (اول و دوم) میهمان شدن را از طریق سامانه خدمات آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در اردیبهشت ماه هر سال ارائه نماید.

تبصره ۱

حداکثر مدت میهمانی برای مقطع کارشناسی پیوسته چهار نیمسال و برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال تحصیلی می‌باشد، ادامه وضعیت میهمانی در صورت موافقت مبدأ و مقصد تا پایان دوره بلامانع است.

تبصره ۲

انتخاب واحدهای درسی دانشجوی میهمان، چه به صورت تکدرس و چه به صورت نیمسال تحصیلی کامل، باید با تأیید مؤسسه مبدأ و طبق شرایط مؤسسه مقصد باشد.

تبصره ۳

واحدهایی را که دانشجوی میهمان در مؤسسه مقصد می‌گذراند، عیناً در کارنامه او در مؤسسه مبدأ ثبت و نمرات آنها در محاسبات میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

تبصره ۴

مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان در کلیه حالت‌های میهمانی توسط مؤسسه مبدأ صادر می‌شود.

ماده ۴۴

میهمانی از مؤسسات غیردولتی به مؤسسات دولتی در صورت موافقت مبدأ و مقصد بلامانع ولی به عکس آن ممنوع است. شهریه مؤسسه مقصد براساس شهریه دانشجویان نوبت دوم (شبانه) خواهد بود.

ماده ۴۵

میهمانی از مؤسسات دولتی و غیردولتی به مراکز علمی کاربردی ممنوع است.

ماده ۴۶

میهمانی از مؤسسات غیردولتی به دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای و بالعکس بلامانع می‌باشد.

ماده ۴۷

سقف پذیرش دانشجوی میهمان موضوع آیین‌نامه شماره ۴۱/۳/۸۸۴۴۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۰ در هر سال تحصیلی برای کلیه مؤسسات دولتی ۲۰٪ و برای مؤسسات غیردولتی ۱۵٪ تعداد پذیرش کل دانشجویان ورودی همان سال تحصیلی می‌باشد. مؤسسات مبدأ موظفند در صورت تطبیق درخواست میهمانی دانشجو با مفاد آیین‌نامه مذکور، تا سقف فوق‌الذکر با تقاضاها موافقت نمایند.

ماده ۴۸

دانشجوی میهمان در صورت کسب معدل کل ۱۳ در چهار نیمسال در مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیمسال در مقطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در مؤسسه مقصد، می‌تواند با موافقت مؤسسات مبدأ و مقصد، میهمان دائم شود.

تبصره

در صورت میهمانی دائم، نیازی به مراجعه دانشجو در هر نیمسال به مؤسسه مبدأ نمی‌باشد و صرفاً در پایان هر نیمسال، کارنامه دانشجو به مؤسسه مبدأ ارسال و در پایان تحصیل با اعلام فراغت از تحصیل دانشجو توسط مؤسسه مقصد، مدرک توسط مؤسسه مبدأ صادر خواهد شد.

ماده ۴۹

در صورت تأیید کارنامه و دانش‌آموختگی دانشجوی میهمان دائم توسط دانشگاه مقصد و یکسان بودن گرایش تحصیلی، دانشگاه مبدأ نسبت به صدور مدرک اقدام نموده و نیازی به تطبیق واحدهای درسی نمی‌باشد.

ماده ۵۰

در صورتی که نظر مؤسسه مقصد در مورد میهمانی یا انتقال مغایر با نظر مؤسسه مبدأ باشد، دانشجو برای یک نیمسال در مؤسسه مقصد میهمان شده و مؤسسه مقصد موظف است حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی دانشجوی میهمان، مراتب را کتباً به مؤسسه مبدأ اعلام و هماهنگی لازم برای رفع اختلاف نظر بین دو مؤسسه معمول و نتیجه نهایی را به دانشجو ابلاغ نماید، در غیر این صورت ملاک، اظهار نظر مؤسسه مبدأ خواهد بود.

ماده ۵۱

در شرایط برابر، اولویت میهمان شدن با متقاضیانی است که حداقل دارای یکی از شرایط ذیل می‌باشند.

۱- دانشجوی دختر

- ۲- فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده و یا از کارافتادگی پدر و مادر در زمان دانشجویی به طوری که عملاً منجر به سرپرستی خانواده توسط دانشجو شده و یا دانشجو به تشخیص مراجع قانونی به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.
- ۳- بیماری خاص، صعب العلاج و لاعلاج دانشجو به تأیید مراجع ذیصلاح.
- ۴- معلولیت مؤثر در زمان دانشجویی و یا دانشجویان معلولی که قبل از زمان دانشجویی تحت حمایت سازمان بهزیستی می‌باشند.
- ۵- ازدواج دانشجوی دختر (در زمان دانشجویی) در صورتی که محل اشتغال دائم همسر دانشجو، قبل از ازدواج، در نزدیکترین محل به مؤسسه مقصد باشد.
- ۶- در مواردی که یکی از والدین دارای شرایط خاص و یا بیماری خاص به تشخیص مراجع ذیصلاح می‌باشند.
- ۷- دانشجویان خانم متأهل دارای فرزند در صورتی که محل اشتغال دائم همسر دانشجو در نزدیکترین محل به مؤسسه مقصد باشد.
- ۸- دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد
- ۹- دانشجوی پسر متأهل (ازدواج بعد از قبولی) که همسر وی نیز دانشجو باشد.

تبصره

حسب تشخیص مؤسسات می‌توانند بدون لحاظ شرایط فوق برای میهمانی دانشجو اقدام نمایند.

ماده ۵۲

دانشجویان دوره‌ی روزانه در دوران میهمانی ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویان نوبت دوم (شبانه) به مؤسسه مقصد می‌باشند.

ماده ۵۳

دانشجویان نوبت دوم در طول دوره میهمانی مبنا و میهمانی، ملزم به پرداخت شهریه ثابت به مبدأ و کل شهریه ثابت و متغیر به مقصد می‌باشند.

ماده ۵۴

دانشجویانی که به دلیل عدم حدنصاب لازم تعداد دانشجو برای تشکیل کلاس در مؤسسه مبدأ، به عنوان میهمان به مؤسسات دیگر معرفی می‌شوند، از پرداخت هر گونه شهریه ثابت و متغیر به مؤسسه مبدأ معاف می‌باشند.

ماده ۵۵

انجام میهمانی در کلیه‌ی حالت‌های میهمانی از یک مؤسسه به مؤسسه دیگر در یک شهر ممنوع بوده و صرفاً برای دروس تکدرس مجاز است.

تبصره

در شرایط خاص موضوع در شورای بررسی موارد خاص استان قابل بررسی می‌باشد.

فصل هشتم

انتقال

ماده ۵۶

انتقال دانشجویان به مؤسسه دیگر، مشروط به کسب معدل بالاتر از میانگین معدل دانشجویان ورودی‌های همان سال و همان رشته در مؤسسه مقصد، در مدت حداقل چهار نیمسال میهمانی برای مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیمسال برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و موافقت مبدأ و مقصد می‌باشد.

تبصره

دانشجویان متقاضی انتقال باید درخواست خود را در اردیبهشت ماه هر سال در سامانه‌ی خدمات آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ثبت نمایند.

ماده ۵۷

انتقال از دوره شبانه به روزانه، از پیام نور به دوره‌های روزانه و شبانه، از غیردولتی به دولتی و از غیردولتی به دانشکده‌های فنی حرفه‌ای و مراکز علمی کاربردی ممنوع می‌باشد.

ماده ۵۸

انتقال از دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای به مؤسسات غیردولتی و از مؤسسات دولتی به مراکز پیام نور و مؤسسات غیردولتی بلامانع می‌باشد.

ماده ۵۹

دانشجویانی که به دلیل عدم حدنصاب لازم تعداد دانشجویان برای تشکیل کلاس در مؤسسه مبدأ، به

عنوان انتقال به مؤسسات دیگر معرفی می‌شوند، از پرداخت هر گونه شهریه ثابت و متغیر به مؤسسه مبدأ معاف می‌باشند.

ماده ۶۰

دانشجویان دوره روزانه در دوران انتقال ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویان نوبت دوم (شبانه) به مؤسسه مقصد می‌باشند.

تبصره

دانشجویان دوره روزانه متقاضی انتقال در صورت دارا بودن نمره قبولی دوره روزانه در مقصد از پرداخت شهریه معاف می‌باشند.

ماده ۶۱

مؤسسه مبدأ موظف است بر اساس موارد ذکر شده در آیین‌نامه میهمانی و انتقال، درخواست دانشجو را بررسی و در صورت داشتن شرایط، حداکثر تا پانزدهم تیر (برای دو نیمسال تحصیلی) موافقت خود را از طریق سامانه اعلام و ریزنمرات دانشجو را به مؤسسه مقصد ارسال نماید. مؤسسه مقصد مکلف است حداکثر تا پایان مرداد ماه نظر خود را (برای دو نیمسال تحصیلی) از طریق سامانه به مؤسسه مبدأ و متقاضی اعلام نماید.

تبصره ۱

در صورت عدم موافقت با درخواست دانشجو از طرف مبدأ و مقصد، اعلام دلایل عدم موافقت با درخواست دانشجو از طریق سامانه ضروری می‌باشد.

تبصره ۲

پس از عدم موافقت مبدأ و یا مقصد در صورتی که دانشجو خود را واجد شرایط خاص بداند می‌تواند با ارائه مدارک از شورای بررسی موارد خاص مؤسسه یا استان تقاضای رسیدگی نماید. در صورت عدم موافقت شوراهای مذکور، دانشجو می‌تواند مجدداً مدارک مربوطه را با رأی مخالفت شورای بررسی موارد خاص استان برای بررسی نهایی به کمیته نظارت ارائه نماید. در هر حال آرای شورای

بررسی موارد خاص استان و کمیته نظارت برای کلیه مؤسسات و دانشجوی متقاضی لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۶۲

در صورت انتقال، واحدهای گذرانده شده دانشجو در مبدأ که با نمره ۱۲ و بالاتر می‌باشد، عیناً در مقصد پذیرفته می‌شود. پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از ۱۲ در اختیار مؤسسه مقصد می‌باشد.

تبصره

تمام نمرات درسی دانشجو (در مؤسسه مبدأ و مقصد) اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی، عیناً در کارنامه دانشجوی انتقالی ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل او محسوب می‌شود.

ماده ۶۳

مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط مؤسسه مقصد صادر می‌شود.

ماده ۶۴

انتقال دانشجو در هر مقطع تحصیلی تنها یک بار مجاز است.

ماده ۶۵

انجام انتقال از یک مؤسسه به مؤسسه دیگر در یک شهر ممنوع می‌باشد.

تبصره

در شرایط خاص موضوع در شورای بررسی موارد خاص استان قابل بررسی می‌باشد.

فصل نهم

تغییر رشته

ماده ۶۶

دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد.

۱- وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه؛

۲- موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه؛

۳- کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور؛

۴- امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده.

تبصره ۱

دانشجو صرفاً در هر دوره‌ی تحصیلی برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

تبصره ۲*

دانشجویی می‌تواند تقاضای تغییر رشته دهد که ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع بوده و حداقل یک نیمسال تحصیلی و حداکثر ۱/۲ واحدهای دوره را گذرانده باشد.

ماده ۶۷

تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر، از غیر دولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیرحضوری به نیمه‌حضوری و حضوری ممنوع است، ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره

تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره، از طریق بدون آزمون می‌باشد، به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۶۸

تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۶۶ امکان‌پذیر است.

ماده ۶۹

دانشجویان متقاضی انتقال توأم با تغییر رشته می‌توانند کما فی‌السابق و خارج از سامانه تعیین شده تقاضای خود را به مؤسسه مبدأ ارائه، تا در صورت احراز شرایط مطابق آیین‌نامه آموزشی و شورای بررسی موارد خاص با موافقت مبدأ و مقصد، انتقال توأم با تغییر رشته آنها انجام شود.

ماده ۷۰

انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش، در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۴۱، ۶۸، ۷۰، ۷۳) و با کسب موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار امکان‌پذیر است.

ماده ۷۱

تمام نمرات درسی و سوابق آموزشی دانشجوی تغییر رشته یافته، در کارنامه وی ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده (معادل‌سازی شده) در محاسبه میانگین کل او محسوب می‌شود.

ماده ۷۲

وزارت هر گونه انتقال و تغییر رشته تحصیلی پذیرفته شدگان غیر ایرانی، با رعایت مفاد شیوه‌نامه پذیرش و ثبت نام اتباع غیرایرانی متقاضی تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور به شماره ۴/۳۷۰۳۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ می‌باشد.

فصل دهم

پذیرش واحدهای درسی

ماده ۷۳

معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو براساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱

به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

تبصره ۲

معادل سازی دروس صرفاً در شیوه های آموزشی هم عرض زیر صورت می گیرد؛
الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری؛
ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری؛
ج) غیر حضوری به غیر حضوری؛

تبصره ۳*

معادل سازی واحدهای گذرانده شده دانشجو از دانشگاه های دولتی، فرهنگیان و آموزشکده های فنی و حرفه ای با نمره بالای ۱۲ امکان پذیر می باشد.

تبصره ۴*

بررسی نمرات بین ۱۰ تا ۱۲، با در نظر گرفتن سطح دانشگاه به عهده شورای آموزشی گروه خواهد بود. بدیهی است رعایت قوانین پیشنهادی و هم‌نیازی برای دروس معادلسازی شده الزامی می‌باشد.

تبصره ۵*

معادل‌سازی واحدهای گذرانده شده دانشجو از دانشگاه‌های آزاد اسلامی، پیام نور، غیرانتفاعی، جامع علمی کاربردی و مجازی امکان پذیر نمی‌باشد.

فصل یازدهم

فراغت از تحصیل

ماده ۷۴

ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره

چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند، و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند؛ در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۷۵

در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی، و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱

در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد، در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک

میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می‌دهد، که میانگین کل دانشجو در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲

صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می‌شود.

تبصره ۳*

برای صدور مدرک کاردانی رعایت پیشنیاز و هم‌نیاز در زمان بی اثر نمودن دروس الزامی نمی‌باشد.

ماده ۷۶

تاریخ دانش‌آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو، در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۷۷

تاریخ فراغت از تحصیل دانشجویانی که در تابستان آخر واحد دارند و در ضمن دروسی به صورت معرفی به استاد نیز برای آنان باقیمانده است، در صورتی که نمرات ترم تابستان آنان به موقع به اداره آموزش دانشگاه اعلام گردد، دروس معرفی به استاد در ترم جدید (نیمسال اول) ثبت، ولی تاریخ فارغ التحصیلی تا پایان شهریور ماه همان سال خواهد بود. طبیعی است این امر منوط به قطعی شدن ثبت نمره تا ۳۱ شهریور ماه خواهد بود.

ماده ۷۸

دانشجویانی که برخلاف آیین‌نامه آموزشی، بیش از حد مجاز انتخاب واحد کرده‌اند، درسی که کمترین تعداد واحد را برای رساندن تعداد واحد دانشجو به حد مجاز دارد، و کمترین نمره قبولی دانشجو مربوط به آن درس است، به تشخیص استاد راهنما بی‌اثر گردد، تا تعداد واحدها به محدوده مجاز برسد.

مراجع

- ۱- آیین‌نامه آموزشی شماره ۲/۲۴۴۷۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۴.
- ۲- آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی به شماره ۴۱/۳/۸۸۴۴۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۰.
- ۳- شیوه‌نامه پذیرش و ثبت نام غیر بورسیه اتباع غیرایرانی متقاضی تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور به شماره ۴/۳۷۰۳۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۱.
- ۴- بخشنامه شماره ۴۱/۴/۲۴۲۵۱۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۵ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۵- نامه شماره ۹۵/۱/۴۹۵۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۱۵ معاونت محترم آموزشی و پژوهشی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.
- ۶- صورت جلسه شماره ۱۷۶ شورای آموزشی دانشگاه صنعتی بیرجند مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۴.